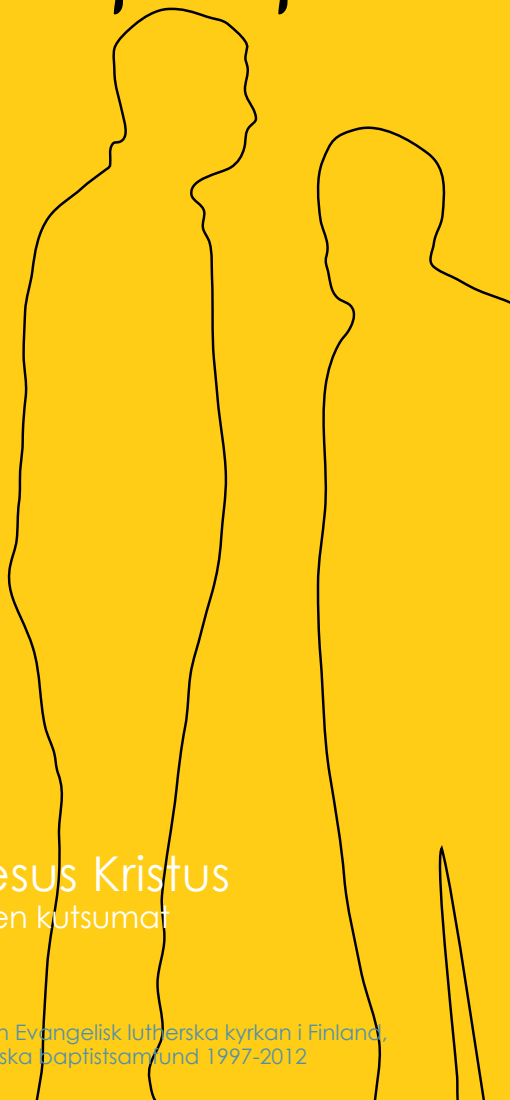

SAMTAL PÅ GÅNG!

Kallade av Jesus Kristus
Jeesuksen Kristuksen kutumat

Sammandrag av de teologiska samtalen mellan Evangelisk lutherska kyrkan i Finland,
Suomen Baptistikirkko och Finlands svenska baptistsamfund 1997-2012

Texten har sammanställts av Kyrkostyrelsens teologiska sekreterare Tomi Karttunen och bearbetats av en arbetsgrupp bestående av biskop Matti Repo, samfundsföreståndare Jari Portaankorva och pastor Jan Edström.

Översättning: Mai-Britt Vehkaoja

Utgiven av Baptisternas Seminarieförening r f 2014
Tryckning och distribution.
PB 54, 65101 Vasa

Förord

Tron utgör grunden för vår kristna övertygelse. Den är en del av vår identitet. Tron inverkar på hur vi lever våra liv, både som kyrkor och enskilda. Därför är det viktigt att vi talar om tron. Vad är tro? Vad tror vi på? Vilka uttryck tar sig tron? Hur skiljer sig vår tro från andras tro och vilka följder får det för vår inbördes gemenskap och samverkan?

Samtal om tro motiveras ekumeniskt med vår gemensamma strävan efter en synlig kristen enhet. När vi samtalar om vår tro når vi en djupare förståelse för varandra som kristna. Fördomar krossas, missförstånd kan redas ut och svartvita förhandsuppfattningar kan få både färg och nyanser. Tillsammans gör vi nya upptäckter som leder till ökad respekt för varandra.

I grunden är det Jesus Kristus själv som uppmanar oss, sina lärjungar, att vara ett. Jesus Kristus är den som kallar oss att följa honom, att utföra det uppdrag som han gett kyrkan och församlingen. Det är därför som denna text fått namnet *Kallade av Jesus Kristus*. Texten är en sammanfattning av de teologiska samtal och överläggningar som förts mellan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och Finlands svenska baptistsamfund och Suomen BaptistikirKKo under femton års tid, 1997-2012.

Samtalen inleddes under min tid som generalsekreterare för Ekumeniska Rådet i Finland. Redan innan dess hade jag representerat Finlands svenska baptistsamfund både i Rådets styrelse och dess sektion för lärofrågor. Ett bestående intryck från de teologiska samtalen i sektionen var det respektfulla bemötande jag som representant för ett finlandssvenskt minoritetssamfund fick från andra kyrkors teologer och ledare. Teologin blev en plattform för berikande samtal där lyssnandet var grundläggande. I samtalen strävade vi efter att förstå varandra, inte att försöka övertyga varandra om vem som hade rätt.

Med denna erfarenhet som grund kontaktade jag ecklesiastikrådet Risto Cantell som då skötte Evangelisk-lutherska kyrkans ekumeniska relationer vid Kyrkostyrelsen. Eftersom lutherska kyrkan redan hade inlett samtal med både Pingströrelsen och Suomen Vapaakirkko tyckte jag att det vore naturligt att också inleda samtal mellan lutheraner och baptister. Cantell välkomnade tanken och ansåg att samtalen i så fall borde föras med representanter från de båda finländska baptistsamfund.

Detta ledde till förnyade kontakter mellan Finlands svenska baptistsamfund och Suomen BaptistikirKKo. Under tre års tid träffades de båda samfundens representanter för att fördjupa sina relationer och förbereda sig inför dialogen med den lutherska kyrkan. Förberedelsearbetet avslöjade både samstämmighet och skillnader mellan finskspråkiga och svenskspråkiga baptister i Finland. Viktigast av allt var ändå att vi som baptister lärde känna och uppskatta varandra på ett nytt sätt.

Teologiska samtal förs alltid i en särskild historisk och sociologisk kontext av personer av olika bakgrund och kön. Samtalen som sammanfattas i detta dokument har förts av baptister och lutheraner i Finland. En del har finska som modersmål, andra svenska. Biskopar, präster, samfundsledare, pastorer och lekmän har alla gett ett viktigt bidrag till processen. Var och en av oss har fått uttrycka sig på sitt eget modersmål. Deltagarna har färgats av sin kyrkas historia och sin egen kristna erfarenhet. Någon möttes kanske första gången till teologiska samtal, för andra var lärosamtal en del av jobbet. Nya kontakter har knutits och vänskapsband har stärkts under processens gång.

Samtalsdagarna inleddes vanligen med andakt och avslutades med friare samvaro som bastu, korvgrillning, samtal och ibland musik. En gemensam, offentlig, gudstjänst hölls i samband med några överläggningar. Att samtalen har hållits på olika platser i Finland, från kyrkor till lägerområden, har naturligtvis också satt sin speciella prägel på diskussionerna. Samtalen sammanfattades med pressmeddelanden som bifogats denna text och de ger också en god sammanfattning av samtalen.

Det är två rätt olika protestantiska traditioner som samtalar i denna text. Den ena parten ses som en nationsbärande folkkyrka med snart sagt outtömliga resurser, medan den andra parten utgörs av två minoritetssamfund med en global identitet och naturliga band till systersamfund överallt på jorden. Lutheraner bär med sig en skriftlig tradition med ett antal mer eller mindre normerande bekännelseskriterier. Baptister omfattar vissa grundläggande principer baserade på sin förståelse av Nya Testamentets vittnesbörd.

Trots många olikheter förenas baptister och lutheraner i de viktigaste frågorna. De förvaltar bägge arvet från reformationen. Bibelordets auktoritet och tron på Jesus Kristus som Herre och Frälsare är grundläggande för båda. Det är denna gemensamma tro som burit upp de teologiska samtalen under femton år.

Kallade till Jesus Kristus är inte en slutrapport att lägga till handlingarna. Snarare får den ses som en sammanfattning av var baptister och lutheraner i Finland står i förhållande till varandra idag. Texten har sammanställts av Kyrkostyrelsens teologiska sekreterare Tomi Karttunen och bearbetats av en arbetsgrupp bestående av biskop Matti Repo, samfundsföreståndare Jari Portaankorva och pastor Jan Edström. För en del baptistiska läsare kan texten kännas 'för teologisk' och inte ta tillräcklig hänsyn till baptisters sätt att uttrycka sig i trosfrågor. För lutherska läsare kan en del baptistisk terminologi kännas främmande.

Min förhoppning är att så många som möjligt ska bekanta sig med detta både historiska och aktuella dokument. Som baptister och lutheraner har vi det mesta gemensamt. Vi har också mycket ge varandra och lära av varandra. Det har dessa femton år av teologiska samtal och personliga möten visat.

Jan Edström

Inledning	6
1. En förenande kristen tro och skillnader i tradition	8
I Bibeln och traditionen	8
II Grunden för våra kyrkors bekännelse	9
III Tro, dop och lärjungaskap	11
IV Kyrkan – de heligas gemenskap	14
V Kyrkans särskilda ämbete och det allmänna prästadömet	15
VI Dagens syn på 1500-talets fördömande av läran: på väg mot en sannare bild av varandra	16
VII Kyrka, stat och samhälle	17
VIII Praktisk gemenskap och samarbete	18
2. Kommunikéer	
Vasa 1997	20
Ilkko, Kangasala 2000	21
Tammerfors 2003	22
Jyväskylä landskommun 2006	23
Österhankmo, Korsholm 2009	24
Särkisaari, Jämsä 2012	26

Inledning

Inför de teologiska samtalen mellan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och baptisterna i Finland i slutet av 1990-talet tog föreståndaren för Suomen baptistiyhdyskunta, Jorma Lempinen, och dåvarande generalsekreteraren för Ekumeniska rådet i Finland, Jan Edström, brevlades kontakt med Kyrkostyrelsens avdelning för utrikesärenden, och önskade inleda samtal med den lutherska kyrkan utgående från rapporten *Baptists and Lutherans in Conversation* (1990, övers. *Baptister och lutheraner i samtal, BLS*). Som bakgrund fanns också de förberedande samtal som redan förts mellan finsk- och svensktalande baptister på initiativ av ecklesiastikrådet Risto Cantell, som föreslagit att man skulle samtala om vad det innebär att utifrån en baptistisk trosövertygelse leva som kristen och som baptistförsamling.

Jorma Lempinen konstaterar i brevet följande: "Tidigare var det just teologin som skilde lutheraner och baptister från varandra i Europa, och speciellt i Finland. Vi tror nu att vi nått den mognad som krävs för en saklig teologisk diskussion med början i en historisk närapå samtidig men sedan olika sätt att uttrycka vår kristna tro." (övers. från finska). Jan Edström å sin sida skrev: "Efter att ha tagit del av Finlands ev-luth. kyrkas kommentarer till 'Statement... concerning the document 'Baptist and Lutherans in Conversation', konstaterar jag att det finns många beröringspunkter mellan dessa kommentarer och innehållet i de samtal som förts mellan de båda baptistsamfundena. Som exempel kan nämnas de gammalkyrkliga trosbekännelsernas betydelse, definitionen av begreppet tro, samt de lutherska bekännelseskrifternas fördömanden av anabaptisterna på 1500-talet och relationerna mellan lutheraner och baptister idag. ... Med detta initiativ vill vi samverka till en ökad förståelse och varmare gemenskap mellan baptister och lutheraner i vårt land."

Samtalen inleddes i Vasa år 1997 i slutet av John Vikströms tid som ärkebiskop. Som första lutherska ordförande fungerade biskop Juha Pihkala och som sekreterare Juhani Forsberg, sekreteraren för teologiska ärenden. Från baptisthåll svarade Jan Edström till en början för de praktiska arrangemangen i egenskap av ordförande för baptistsamfundens arbetsgrupp. Samtal har sedan förts med tre års mellanrum, år 2000 i Ilkko, Kangasala, år 2003 i Tammerfors, år 2006 i Jyväskylä landskommun, år 2009 i Österhankmo, Korsholm och år 2012 i Särkisaari, Jämsä. Från samtalen har varje gång avgetts en kommuniké. Dessa är bifogade till denna rapport.

Från *Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland* har följande personer deltagit: Juha Pihkala (ordf. 1997–2006), Matti Repo (2000–2012, sekreterare 2000–2006), ordf. 2009–2012), Juhani Forsberg (sekr. 1997), Tomi Karttunen (sekr. 2009–2012), Outi Klapuri (1997), Gunnar af Hällström (1997), Samuel Salmi (1997), Ingeborg Nyberg (1997), Tor-Erik Store (1997), Gunnar Särs (1997), Tuija Mannström (numera Pirtala) (2000–2006, 2012), Veli-Pekka Järvinen (2000–2012), Pekka Y. Hiltunen (2000), Antti Raunio (2003, 2012), Kati Niemelä (2003), Tiina Peippo (2003, 2009–2012), Bo-Göran

Åstrand (2006–2012), Bernice Sundkvist (2006), Päivi Jussila (2006–2009), Jukka Keskitalo (2006), Hanna Salomäki (2009).

Delegationen från *Finlands svenska baptistsamfund*:

Jan Edström (1997–2003, 2009–2012, ordf. 1997–2003), Sam Pettersson (1997–2000 sekr.), Nils-Erik Vikström (2000–2009, ordf. 2006–2009), Peter Sundqvist (1997–2000), Leif Olin (2000), Mai-Britt Vehkaoja (2000–2012) Erik Liljeström (2006), Leif-Erik Holmqvist (2006–2012), Bo-Sanfrid Höglund (2009), Peter Sjöblom (2012).

Delegationen från *Suomen Baptistikirkko*:

Jorma Lempinen (1997), Jari Portaankorva (2000–12, ordf. 2003–2012), Aarno Malin (1997–2012), Tapio Lohikko (1997–2012), Lauri Kotkavuori (1997–2012), Anneli Lohikko (2006–2012, sekr. 2006–2012).

Samtalen har varit innehållsrika och lärorika. De har präglats av god gemenskap och lett till ett fördjupat samarbete på olika nivåer. Efter samtalen år 2012 konstaterades att de teologiska överläggningarna har "främjat målsättningen att öka förståelsen och skapa en varmare gemenskap mellan baptister och lutheraner i vårt land".

Detta dokument sammanfattar vår gemensamma kristna tro och det som skiljer oss åt, både internationellt och i våra nationella samtal. Avslutningsvis presenterar vi arbete och verksamheter som redan nu är möjliga mellan våra kyrkor inom ramen för vår gemensamma kristna tro och praxis. Dokumentet *Charta Oecumenica* uppmanar oss att på ett uppbyggligt sätt göra det vi som kristna och kyrkor redan kan göra tillsammans. Ekumeniska Rådets i Finland pamflett *Takt och ton inom ekumeniken* ger en god vägledning för detta.

Vi är tacksamma till vår treeniga Gud för hans Andes ledning, och för att dessa samtal och möten har fört oss närmare varandra. Vi ber om hans välsignelse för den fortsatta gemensamma vandringen som Jesus Kristus själv kallar oss till. Jesus säger (Joh. 17:21): "Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro att du har sänt mig."

Helsingfors ____/____ 2013

Biskop Matti Repo
Ev-luth. kyrkan i Finland

Jan Edström
Finland svenska baptistsamfund

Jari Portaankorva
Suomen Baptistikirkko

En förenande kristen tro och skillnader i tradition

I Bibeln och traditionen

1.

Bibeln är Guds ord och vittnar om Guds frälsande och befriande handlande i mänsklighetens historia. Därför är den också en auktoritet för kristen tro och kristet liv.

2.

I utformandet av biblisk kanon ser kyrkan Guds Andes ledning. Principen "Skriften allena" betonar Bibelns ställning för att traditionen ska förbli trogen evangeliet, budskapet om Jesus Kristus som Förlossare och Frälsare. Detta avsåg reformationen med orden *sola scriptura* (Skriften allena), något som både lutheraner och baptister erkänner. Denna formulering kan tolkas olika och kräver därför närmare utläggning.

3.

Guds Ande och Bibeln visar på Gud treenig, speciellt på Jesus Kristus som det centrala i Bibeln och som norm.

4.

Jesus Kristus är Guds gåva till frälsning för mänskligheten och för hela skapelsen. I och genom Kristus är vi försonade med Gud. Våra synder är förlättna och vi befrias till att bli försoningens redskap (2 Kor. 5:18-20).

5.

Vi är av samma åsikt när det gäller Bibelns auktoritet och att den uppenbarar för oss Guds kärlek i Jesus Kristus. Vi kan dock ha olika åsikt om användningen av Bibeln som norm för kristen tro och för det kristna livet.

6.

Vi tror att Bibeln uppfattas rätt när den leder oss till Kristus och lär oss lydnad i tro för ett kristet liv i vardagen.

7.

Som lutheraner och baptister har vi dock vår tolkningstradition av Bibeln. Samma texter kan tolkas på olika sätt. Bibelns plats som en del av vår tradition är ett tema som bör behandlas ännu utförligare i våra samtal.

II Grunden för våra kyrkors bekännelse

8.

Våra kyrkosamfund har skrivna trosbekännelser och bekännelseskrifter. Dessa har inte någon självständig auktoritet utan Bibeln. De hjälper kyrkorna och deras medlemmar att rätt tolka och förstå Bibeln. De ger riktlinjer som pekar på kärnan i det bibliska budskapet, på grunden och innehållet i vår tro, på Jesus Kristus. Med hjälp av dem kan vi upprätthålla kontinuitet i en tid av förändringar. De hjälper oss att uttrycka kyrkosamfundens identitet, att förklara tron för andra och att avvärja osakliga traditioner och praxis.

9.

En skillnad mellan oss kan ses i det värde som de historiska trosbekännelserna tillmäts. De lutherska trosbekännelserna uttryckte offentligt de reformer som deras författare och undertecknare önskade få till stånd i den senmedeltida kyrkan. Därför kom dessa bekännelseböcker att i hög grad prägla lutherdomen och är en oskiljbar del av luthersk identitet och teologi.¹ Lutherska präster lovar vid sin ordination: "Jag lovar inför Gud den allvetande att jag vid utövandet av prästämbetet, som jag nu står redo att motta, vill hålla mig till Guds heliga ord och den evangelisk-lutherska kyrkans därpå grundade bekännelse. Jag skall inte offentligt förkunna eller utsprida eller hemligt främja eller hylla läror som däremot strider. Jag vill även rätt förkunna Guds ord och förvalta de heliga sakramenten enligt Kristi instiftelse."

10.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Suomen Baptistikirkko och Finlands svenska baptistsamfund grundar sin tro på Bibelns profetiska och apostoliska skrifter. Både lutheraner och baptister bekänner sig till de gammalkyrkliga apostoliska och nicenska trosbekännelserna, trots att de i allmänhet inte används i baptisternas gudstjänst.

11.

Förutom de ekumeniska trosbekännelserna hänvisar kyrkolagen och kyrkoordningen för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland till den Augsburgska bekännelsen och andra bekännelseskrifter som finns medtagna i Konkordieboken. Hos baptisterna finns inte motsvarande, lika begränsande texter, men Europeiska baptistfederationen har definierat några för baptister grundläggande uppfattningar som anses vara allmänt accepterade (www.ebf.org/Statement).

¹ BLS, par. 19 och 20.

Vår gemensamma tro på en treenig Gud

12.

Tillsammans med den övriga kristenheten bekänner vi som lutheraner och baptister vår tro på en treenig Gud. Enligt de ekumeniska trosbekännelserna är Gud Fader, Son och Helig Ande. Gud är en, men har uppenbarat sig i tre personer. Tron på Fadern, Sonen och den heliga Anden utgör en helhet. Genom tron ger Guds oss frälsningen han berett via de olika personerna. Bekännelserna uttalar tron på Guds frälsande verksamheten som Fader, Son och helig Ande.²

13.

Vår tids internationella ekumeniska rörelse säger om den treenige Gudens frälsande verksamhet: "Kristna tror att 'en sann Gud', som gjorde sig känd för Israel, har en gång för alla uppenbarat sig 'i honom, som han har sänt', nämligen Jesus Kristus (Joh. 17:3). De tror också att Gud i Kristus har försonat sig med världen (2 Kor. 5:19) och att Gud genom den helige Ande ger nytt och evigt liv åt alla, som genom Kristus sätter sin tillit till honom." (övers.)

Den kristna gemenskapen, kyrkans enhet och ett gemensamt vittnesbörd

14.

Gemenskapen mellan Fadern, Sonen och den heliga Anden är grunden för kyrkans och kyrkornas gemenskap. Vår tro på en treenig Gud gör oss delaktiga av frälsningens fullhet, som Gud i sina tre personer ger oss som gåva. Vi känner Gud som en älskande Fader i sin Son genom den heliga Ande. Genom tron förenas vi i den gemenskap som finns mellan Guds tre personer. Så blir vi också delaktiga i den treenige Gudens missionsuppdrag: Fadern sände Sonen, Sonen sänder sin kyrka och ber Fadern sända sin heliga Ande. Kyrkans enhet och vittnenas kallelse grundar sig på Treenighetens enhet. Saken kan uttryckas som t.ex. i den luthersk-anglikanska *Borgå-deklarationen*.

15.

Vi börjar allt klarare inse att vi inte är främlingar för varandra, utan äger samma medborgarskap som de heliga och har ett hem hos Gud och *har fogats in i den byggnad som har apostlarna och profeterna till grund och Kristus Jesus själv till hörnsten* (Ef. 2:19-20). På grund av nåd, Guds gåva, har vi kommit in i Guds vilja, vilken är att Han försonat sig med allt som han skapat och upprätthåller (2 Kor. 5:17-19). Han befriar hela skapelsen från slaveriet under förgängelsen (Rom. 8:19-22) och förenar allt i honom till ett (Ef. 1:9-). Guds syfte är att i Kristus återställa och förnya hela skapelsen när hans rike *kommer i sin fullhet*.

² Paragraferna 12-15 är citat från dokumentet *Delaktiga i Kristus artikel 5-8*.

III Tro, dop och lärjungaskap

Om tron

16.

I våra samtal framkom att vi i det viktigaste tänker lika i fråga om tron. Båda parter förenas av reformatörernas upptäckt av rättfärdiggörelse genom tro. Tron är alltid en Guds gåva och initierad av Gud. I Bibeln är tron mångskiftande med olika betoningar i olika livsskeden.

17.

I vår strävan efter att ge en systematisk helhetsbild av tron, anser båda parter att det finns delar i fråga om tron som förblir ett Guds mysterium. Sådan är den lutherska uppfattningen om det lilla barnets tro, för baptisterna gäller det tron hos en människa som inte förmår göra ett personligt avgörande.

18.

Vi bärs dock av tanken att frälsande tro aldrig bara handlar om min tro på Kristus utan också om Kristi tro i mig.

19.

Lutheranerna betonar mer trons innehåll och väsen, medan baptisterna lyfter fram trons uttryck och synlighet i relation till församling och samhälle. I samtalen framkom att dessa synsätt kompletterar varandra. Vi konstaterade att de grundläggande värderingar som tron leder till uppfattas till stor del likadant hos båda parter.

Delaktighet i Kristus och den kristnes kallelse (lärjungaskap)

20.

Vi har mycket gemensamt i vårt sätt att se på vår delaktighet i Kristus samt uppfattningen om en kristens kallelse.

21.

Däremot finns det skillnader i synen på vad dopet och nattvarden innebär i detta sammanhang. Lutheranerna anser att sakramenten (dopet och nattvarden) gör den troende delaktig i Kristus på ett reellt sätt; att de förenar den troende med Kristus så att människan får frälsning och förnyelse som gåva.

22.

Den baptistiska förståelsen av mötet med Kristus grundar sig på personlig omvändelse och dop (Kol. 2:12-13). Att läsa Guds ord och ha erfarenhet av en personlig upplevelse av Guds frälsande nåd genom tro och dop utgör grunden för livet i Kristus och skapar en bestående relation till Jesus Kristus genom bön och lärjungaskap.

Dopet

23.

Vi förenas i tron på att dopet är ett tecken på att man blivit del av Kristi kropp och medlem i lokal församlingen. Lutheraner uppfattar dopet som ett verksamt tecken som ger syndernas förlåtelse som gåva. "Den Helige Ande föder oss på nytt och ger oss tro så att vi kan ta fasta på de löften som hör till dopet."

24.

Baptister uppfattar dopet som ett tecken på att man tagit emot Guds kallelse och bekänner sig som Jesus lärjunge.

25.

Lutheraner och baptister förenas i uppfattningen att dopet är en engångshandling och att det finns ett kristet dop. Skillnader finns i vad som uppfattas som ett rätt dop. Enligt luthersk uppfattning är ett dop rätt när det utförs med vatten i den treenige Gudens namn. Enligt baptistisk uppfattning sker dopet genom nedsänkning i den treenige Gudens namn och är en medveten bekännelse av tro på Jesus Kristus.

26.

Trots att de flesta baptistsamfund inte erkänner barndopet, anser man inte att det skulle vara utan betydelse på vägen till fullt lärjungaskap. Inom Europeiska baptistfederationen råder stora åsiktsskillnader om dopet, alltifrån en mer funktionell syn till sakramentalism. Dopet uppfattas i allmänhet symboliskt och tyngdpunkten ligger vid den nya medlemmens bekännelse av tro. I Sverige, England och Tyskland finns baptistförsamlingar som godkänner barndopet som ett rätt dop. Dessa församlingar förutsätter ändå att den som ansluter sig till baptistförsamlingen bekänner sig till baptistisk församlingssyn. En sådan utveckling syns ännu inte hos baptister i Finland.

Förhållandet mellan dop och tro

26.

Lutheraner och baptister har i allmänhet ansetts vara av olika åsikt speciellt i fråga om relationen mellan tro och dop. Tillsammans kan vi dock konstatera att tro och dop hör ihop.

27.

I Martin Luthers Stora katekes, som hör till de lutherska bekännelseskriterierna, sägs om dopet: "Frågan om ... nyttan av dopet ... förstås bäst utgående från Kristi ord som tidigare hänvisats till: 'Den som tro och blir döpt blir frälst. ... Dopets kraft, inverkan, frukt och mål är att det frälsar... Det är sant att inget annat än tron ger frälsning... Men ... tron måste ha något, som den tror, d.v.s. ett stöd att hålla sig till och ett fotfäste och en grund att stå på. Så håller sig tron till vattnet och tror, att dopet, vari är idel salighet och liv, har sin kraft ... därigenom att vattnet har blivit ett med Guds ord och stiftelse och därigenom att hans namn är därmed förenat. Om jag tror detta, vad gäller då min tro annat än Gud, såsom den har infört och planterat sitt ord i dopet och framställer för oss detta utvärtes ting såsom medel att vinna den skatt, varom vi talat".

28.

Enligt baptistisk uppfattning är början på det nya livet pånyttfödelse som följs av dop. Endast den som bekänner sin tro och ber om att få bli döpt kan döpas. Dopet är ett yttre tecken på vad som skett i en människas hjärta vid pånyttfödelsen.

29.

Lutheranerna hoppas och harsom mål att den som ansluter sig till en baptistförsamling och är lutherskt döpt eller som tillhör ett samfund som är medlem eller observatör i Ekumeniska Rådet i Finland, inte skulle döpas på nytt i en baptistförsamling, utan att det skulle räcka med bekännelse av den kristna tron. Lutheraner godkänner det baptistiska dopet som ett kristet dop.

30.

Baptisterna önskar att lutheranerna skulle visa förståelse och respekt för de människor, som har hört till den lutherska kyrkan, men fjärmats från den och funnit sitt andliga hem i en baptistförsamling eller för dem, som fortsättningsvis hör till den lutherska kyrkan men regelbundet deltar i en baptistförsamlings verksamhet. Baptisterna vill också fortsätta samtala om Nya testamentets undervisning om lärjungaskap.

31.

Vi håller med de riktlinjer som Ekumeniska Rådet i Finland anger i sitt dokument *Takt och ton* "Evangeliets syfte är att förkunna frälsningen genom Jesus Kristus. Den får inte sträva till att försvaga eller bryta banden till individens egen kyrka eller kristna samfund. På detta sätt vill vi göra åtskillnad mellan evangelisation och proselytism, strävan efter att få medlemmar ur ett kristet samfund att övergå till vårt samfund."

Nattvarden

32.

Tillsammans bekänner vi att Jesus Kristus instiftade nattvarden som en måltid som uttrycker det nya förbundet mellan Gud och hans folk. Den är ett uttryck för gemenskap (*koinonia* 1 Kor. 10:16-17) mellan troende. Vid nattvarden minns vi Jesus död och uppståndelse, bekänner hans närvaro och möter honom i den gudstjänstfirande gemenskapen.

33.

Enligt luthersk uppfattning kulminerar delaktigheten i Kristus i firandet av nattvarden, där kristna blir delaktiga av varandra och delar Guds gåvor. "Nattvardens bröd och vin är Kristi sanna kropp och blod... I nattvarden minns vi Jesus död på korset... Nattvardens gåva, syndernas förlåtelse. Denna gåva får vi del av när sakramenten utdelas med orden: 'för dig utgiven'. När vi på dessa ord tar emot brödet och vinet, får vi del av andlig måltid, som förnyar vårt liv och ökar vår kärlek till medmänniskorna. I nattvarden förenas vi med Kristus och med varandra. Vi firar den i gemenskap med den himmelska skaran och alla heliga... En förutsättning för att en människa skall kunna delta i nattvarden på rätt sätt är att hon tror på Kristus och litar på hans ord." (Evangelisk-lutherska kyrkans *Katekes*, par. 37-39)

34.

En del baptister kan förena sig med detta trots att baptister i allmänhet inte strävar efter att definiera hur Kristus är närvarande. Traditionellt har baptister ansett att nattvarden är en minnes- och gemenskapsmåltid. När nattvarden firas kommer man ihåg den korsfäste och uppståndne Herren som är närvarande genom sin heliga Ande. Som en följd av den ekumeniska rörelsen har uppfattningen om nattvarden breddats och fördjupats. Baptister betonar gärna Kristi närvaro som en andlig upplevelse. Närvaron är närmast ett mysterium. Att ta emot nattvarden förenar dem som firar gudstjänst med varandra och gör dem delaktiga av Jesu Kristi liv.

IV Kyrkan – de heligas gemenskap

35.

Vi betonar att varje kristen hör ihop med andra troende. När vi säger att kyrkan är "Kristi kropp" avses därmed en andlig gemenskap, som man kan bli medlem av i ett konkret sammanhang, men som är större än det egna trossamfundet.

36.

Lutheraner betonar att kyrkan är de troendes gemenskap, som den heliga Ande

samlar genom ordet och sakramenten. Medlem blir man genom dopet som pånyttföder. Enligt baptistisk uppfattning är det centrala pånyttfödelse och dop som den heliga Ande åstadkommer och genom vilken man blir en del i Kristi kropp och medlem i den lokala församlingen.

Kristen gemenskap/enhet

37.

Vi konstaterar att den samsyn som råder har fördjupats och att det finns behov av att fortsätta samtalen. Ännu har vi inte nått en sådan enighet i fråga om läran om dopet eller nattvarden som skulle möjliggöra gemensamt nattvardsfirande. Vi strävar efter att göra den kristna enheten allt mer synlig medan vi försöker svara på vår tids utmaningar.

38.

Vi kan redan nu förverkliga gemenskap och enhet i vittnesbörd och tjänst. I några församlingar har man redan genomfört gemensamma evangelisationssatsningar och diakonala projekt samt deltagit i varandras böneliv och förkunnelse.

V Kyrkans särskilda ämbete och det allmänna prästadömet

39.

Vi betonar att det allmänna prästadömet samt särskilda tjänster behövs för församlingens uppbyggelse. Ett ämbete eller en tjänst behövs för ordets förkunnelse och annan tjänst. Den som vigs (luth.) eller avskiljs (bapt.) bör ha både församlingens kallelse och en inre kallelse. Båda anser att syftet med en särskild tjänst är att leda människor till Kristus och att betjäna hela församlingen.

40.

Baptister betonar tjänstens funktion och den heliga Andens ledning. Avskiljning till tjänst är bestående. Den upprepas i allmänhet inte när en pastor flyttar till en annan församling, utan anses också gälla där.

41.

Lutheraner betonar att kyrkan har ett gudomligt insatt ämbete för evangeliets förkunnelse och utdelandet av sakramenten. Vid vigningen ber man om den heliga Andens gåva för den som vigs. I den lutherska kyrkan vigs man till ett ämbete av en biskop, hos baptisternas avskiljs man av lokalförsamlingens äldste med handpåläggning och bön. De äldste kan också förrätta avskiljningen tillsammans med samfundsledaren. Representanter för samfundet deltar ofta.

42.

Enligt båda parterna kallas varje kristen att tjäna Kristus i församlingen och i världen. Den heliga Anden ger gåvor för detta uppdrag. De som avskilts till kyrkans ämbete eller tjänster behövs tillsammans med övriga församlingsmedlemmar (Ef. 4:11-16). En växelverkan mellan ämbets- eller tjänsteinnehavare och representanter för det allmänna prästadömet behövs för församlingen uppbyggelse. De ska tjäna varandra.

43.

Tro och dop hör ihop. De förenar oss med Kristus och ger församlingsmedlemmarna andlig behörighet att sköta uppgifter i församlingen. Det allmänna prästadömet förverkligas i vardagens gudstjänst men också i andra uppdrag i församlingen.

44.

Baptister betonar att församlingen är de troendes gemenskap, och att alla nödvändiga andliga gåvor finns i den lokala församlingen. Den heliga Anden utrustar till tjänst och församlingen som helhet har ansvar för tjänandet.

45.

Båda strävar efter att alla församlingsmedlemmar tar ansvar för församlingens arbete.

***VI Dagens syn på 1500-talets fördömande av lärofrågor:
på väg mot en sannare bild av varandra***

46.

Vi måste värna oss om att ge en sådan bild av varandra så att den andra parten kan känna igen sig. Det finns orsak för båda parter att kritiskt utvärdera sin egen undervisning om den andra i utbildning av medarbetare, i förkunnelsen i församlingen samt i religionsundervisningen i skolan.

47.

När man utvärderar det läromässiga fördömandet i bekännelseskriterierna av "vederdöpare" och "svärmeandar" bör man ta i beaktande och informera att dagens baptister inte känner igen sig i dessa.

48.

Med tanke på våra kyrkors situation idag konstaterar vi att det råder så stor samstämmighet i de viktigaste frågorna att historiska fördömanden och missbruk inte får försvaga den bärande gemenskap vi har. Därför förbinder vi oss att tala sant och gott om varandra. Vi önskar att församlingarnas medarbetare och medlemmar förbinder sig till detta.

VII Kyrka och stat/samhälle

49.

När det gäller relationen mellan kyrka och stat betonar båda parter religionsfrihetens positiva sida, friheten och rätten att utöva sin egen religion. Staten bör eftersträva jämlikhet för religiös övertygelse. Religionsfriheten är en naturlig följd av de krav på samvetsfrihet som framfördes redan på reformationstiden på 1500-talet. Baptister har varit pionjärer att lyfta fram religionsfriheten både på internationell nivå och i hemlandet.

50.

Enligt den lutherska läran om två regementen – världsligt och andligt – verkar Gud genom det världsliga regementet då han använder sig av yttre tvång för att kärleken till nästan ska förverkligas. Gud verkar genom det andliga regementet när ordet och sakramenten föder tro och kärlek. I början uppfattades uppdelningen i regementen så att kyrkan inte skulle använda sig av tvång om det inte var nödvändigt. Att skilja mellan regementen är inte samma sak som att skilja på stat och kyrka.

51.

Baptismen har å ena sidan betonat separationen mellan stat och kyrka, men å andra sidan har speciellt svenskspråkiga baptister varit aktiva i skol- och bildningsarbetet samt också i fredsarbetet på nationell nivå samt i religionsfrihetsfrågor. Också de finskspråkiga baptisterna har från 1990-talet framåt blivit öppnare till samhälle, kultur och samhällspåverkan. Det har blivit accepterat att delta i samhällligt och politiskt arbete. Baptister respekterar samhällets institutioner, men förhåller sig kritiskt om statens intressen står i konflikt med Jesu undervisning. Baptister ser kyrkan som en fredsrörelse och därför väljer man ofta civiltjänst i stället för militärtjänstgöring.

52.

Baptister har ingen regementslära. Vi vill hålla kyrkan skild från staten. Gud kan verka både genom sin kyrka och genom världslig makt om han så vill. Vårt uppdrag är att vara kyrka i världen. Det gör vi bland annat genom att respektera samhällsinstitutionerna och be för landets ledning. Vi strävar efter att vara goda samhällsmedborgare. Det gör vi genom att följa lagen och göra gott. Vid behov förhåller vi oss kritiskt till lagar och myndigheter som leder till att människor kommer i kläm. Vi tror att Jesus kallar oss att vara ett annorlunda folk. Det innebär bland annat avståndstagande från våld, att verka arbeta för fred och försoning på alla plan. Det blir därför problematiskt när nationens intressen kommer i konflikt med Jesu undervisning och den tidiga kyrkans praxis om utövande av våld. Av den orsaken har många baptister valt att på olika sätt arbeta för fred och till exempel göra civiltjänst i stället för militärtjänst. Baptister anser att när statens och kyrkans intressen råkar i konflikt så bör man "lyda Gud mer än människor" och följa sitt samvete. En kyrka som använder sig av våld eller tillåter våld anser vi ha avvikit från sin kallelse att gestalta Guds rike i världen.

VIII Praktisk gemenskap och samarbete

Samarbetet kan fördjupas åtminstone på dessa delområden:

- ekumeniska gudstjänster, att fira gemensamma gudstjänster en gång om året i samband med Ekumeniska böneveckan för kristen enhet torde fungera på vissa orter
- ekumeniska ansvarsveckan i oktober
- andakter i skolor, på sjukhus, i fängelse och andra institutioner
- förbön för andra kyrkor, församlingar och kristna organisationer på orten i samband med gemensamma gudstjänster
- något diakonalt projekt genom vilket församlingarna rent praktiskt bygger upp det lokala samhället
- invandrar- och flyktingarbete
- själavård i krissituationer
- kontakt mellan församlingarnas medarbetare och böne-gemenskap
- samarbete kring evangeliets förkunnelse speciellt i fråga om att nå dem som fjärmats från församlingarna
- gemensam användning av utrymmen och resurser

Förutsättningar för gästfriheten och lokalekumenik är:

- att det i församlingen finns en ansvarsperson för den ekumenisk verksamhet
- att man regelbundet samlas för att bygga upp relationer, be och samtala om teologiska frågor
- en fungerande organisation som planerar och genomför projekt
- att planering och informationsmaterial dokumenteras

Ekumeniska Rådet i Finlands dokument "Takt och ton" poängterar:

- att när man ordnar gemensamma arrangemang är det viktigt att veta vem som är värd eller arrangör
- vikten av att planera tillsammans och att också beakta den ekonomiska planeringen
- betydelsen av uppföljning och utvärdering

Former för regelbunden kontakt:

- Ekumeniska Rådet i Finland
- Den årliga träffen mellan Kyrkostyrelsen för Evangelisk - lutherska kyrka i Finland, Suomen vapaakristillinen neuvosto och Frikyrklig Samverkan.

2. Kommunikéer

Vasa 1997

(publicerad på svenska)

Finlands evangelisk-lutherska kyrkas och de finländska baptistsamfundens (Suomen Baptistiyhdyskunta och Finland svenska baptistmission) representanter höll en gemensam överläggning 10.10. 1997 i Vasa baptistförsamling Ebenesers utrymmen.

I överläggningen som var den första i sitt slag deltog åtta officiella representanter från båda parter, Som mötets lutherska ordförande fungerade biskop Juha Pihkala och som baptisternas ordförande pastor Jan Edström.

Grunden för diskussionen utgjordes av det internationella dokumentet mellan baptister och lutheraner "Baptister och lutheraner samtalar". Överläggningens mål var att klargöra lutherska och baptistiska trosföreställningar, uttrycka båda parter gemensamma grund genom tron på Gud, Fader, Son och helig Ande, samt kartlägga områden, i vilka de båda parterna uppfattning skiljer sig från varandra.

Lutheraner och baptister har tidigare tolkat varandras trosuppfattningar ensidigt och missledande och till och med fördömt varandra.

I överläggningen behandlade man i en öppen, respektfull atmosfär och i en kärleksfull anda samfundens gemensamma trosarv samt skillnader i uppfattningar. Skillnader kom fram i uppfattningen om dopet, speciellt ifråga om barndop och troendedop. Man fann också mycket gemensamt i dopfrågan. Skillnader framkom även i fråga om människosyn, synd, kyrkans/ församlingens medlemskap samt hur man uppfattar trons väsen. Också i dess trosfrågor fann man emellertid förenande element.

Vi beslöt tillsammans föreslå för våra respektive samfund, att det nu påbörjade arbetet skulle fortsätta. Vi tror att det är nyttigt för båda parter att fortsätta med samtal där vi kan fördjupa oss mera noggrant i varandras trosuppfattningar. Vår första överläggning har skapat goda förutsättningar för detta arbete.

Vi tackar Gud för att han gett oss möjlighet att lyssna till varandra och tillsammans klargöra grunden för vår tro.

"Ty om vi var Guds fiender och blev försonade med honom genom hans sons död. Då skall vi, som nu är försonade så mycket säkrare bli räddade genom hans sons liv. Ja, inte bara det, vi har vår stolthet i Gud tack vare vår herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu har vunnit försoningen" (Rom 5:10-11).

Ilkko, Kangasala 2000

Representanter för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och de finländska baptistsamfundet (Suomen Baptistiyhdyskunta och Finland svenska baptistsamfund) höll sin andra gemensamma överläggning i Tammerfors församlingars kursgård Ilkko den 29-30.11.2000.

Parterna hade själv valt representanter till denna samtalsrunda. Som luthersk ordförande för mötet fungerade biskop Juha Pihkala och som baptisternas ordförande pastor Jan Edström, generalsekreterare för Ekumeniska Rådet i Finland.*J.*

1. Kristen tro i ljuset av Bibeln och samfundens traditioner

Det framkom att vi tänker väsentligen lika i fråga om tron. Båda parter förenas av reformatorens upptäckt av rättfärdiggörelse genom tro. Tron är alltid enbart Guds gåva och initierad av Gud. I Bibeln är tron en mångfacetterad fråga, och betonas på olika sätt under en människas olika livsskeden. När man strävar efter att ge en systematisk helhetsbild av tron, anser båda parter att det finns delar i fråga om tron som förblir ett Guds mysterium. Sådant är på lutherskt håll uppfattningen om det lilla barnets tro, för baptisterna gäller det tron hos en människa som inte förmår göra ett personligt avgörande. Båda parter bärs dock av tanken att frälsande tro aldrig bara kan handla om min tro på Kristus utan också på Kristi tro i mig. Lutheranerna betonar mera trons innehåll och väsen, medan baptisterna lyfter fram att tron skall ta sig uttryck och synas i relation till församling och samhälle. I samtalen framkom att dessa synsätt kompletterar varandra. Vi konstaterade att de grundvärderingar som tron leder till uppfattas hos båda parter till stor del likadant, medan förhållandet mellan tro och dop kräver ytterligare och mera djupgående samtal.

2. Framtida utmaningar och den gemensamma bekännelsen

Den postmoderna tiden som betonar upplevelser och individualism ställer samma religiösa utmaning både för lutheraner och för baptister. Tillsammans oroar vi oss för att tron splittras i upplevelsemässiga

Bitar och helhetsbilden går förlorad. Förvisso hör upplevelser till tron, men tro är mer än en serie upplevelser. Båda parter anser det viktigt kristen tro undervisas som en helhet. Nu är kristen fostran och undervisning speciellt nödvändiga. Vårt vittnesbörd ska vara starkt, klart och äkta i en mångkulturell omgivning.

3. Lutheraners och baptisters bild av varandra och den nuvarande situationen.

Vi samtalade om många smärtsamma minnen som tidigare berörde dem som missgynnades och som var i minoritetsställning. Vi måste värna om att ge en sådan bild av varandra att den andra parten kan känna igen sig. Båda parter bör kritiskt

utvärdera sin egen undervisning om den andra parten i utbildningen av medarbetare, i förkunnelsen i församlingen samt i religionsundervisningen i skolan.

Lutheraner och baptister anses i allmänhet vara av motsatt åsikt speciellt i om fråga relationen mellan tro och dop. Forskningen i de lutherska bekännelseskriterierna och Luthers teologi har klargjort att den lutherska reformationen ansåg att förhållandet mellan dop och tro var tätare än vad tidigare och senare forskningsresultat visat. När man utvärderar de lutherska bekännelseskriteriernas fördömande av "vederdöparnas" och "svärmarandarnas" lära bör man ta i beaktande att dagens baptister inte till närmelsevis känner igen sig i dessa. I ljuset av dagens situation i våra kyrkor och församlingar kan vi konstatera att vår förståelse av centrala trosfrågor är så samstämmig att de historiska fördömanden och tidigare missbruk inte får försvaga styrkan i en bärande samstämmighet.

Vår gemensamma vilja är att dessa samtal fortsätter. Vi hoppas att de berikar vår samexistens och vårt gemensamma vittnesbörd samt vår tjänst.

Tammerfors 2003

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och Suomen baptistiyhdyskunta samt Finlands svenska baptistsamfund höll teologiska samtal den 27-28.11.2003. De föregående teologiska dialogerna fördes år 1997 och år 2000.

Temat för samtalen som fördes i Baptistkyrkan i Tammerfors var "Det nya livet i Kristus" som sedan diskuterades i två underteman. Både den lutherska och den baptistiska parten framförde sin syn på vilket sätt kristna är "delaktiga i Kristus" och till vad vi är "kallade till i Kristus". Förutom detta gavs en inblick i nutida religiositet i Finland och fördes samtal om gemensamma utmaningar.

I samtalen konstaterades att lutheraner och baptister har mycket gemensamt då det gäller delaktigheten i Kristus och i fråga om uppfattning om en kristens kallelse. Men det råder åsiktsskillnad i fråga om vad dopet och nattvarden innebär i detta sammanhang.

Den lutherska parten anser att sakramenten gör en troende delaktig i Kristus på ett reellt sätt och förenar den troende med Kristus så att en människa blir delaktig av frälsande och förnyande gåvor. Delaktigheten i Kristus kulminerar i nattvardsfirande, då de kristna också blir delaktiga av varandra och delar Guds gåvor.

Enligt baptistisk uppfattning ligger grunden för en kristens nya liv i pånyttfödelsen som följs av dopet. Endast den som bekänner sin tro och ber om att bli döpt kan döpas. Dopet är ett yttre tecken på vad som skett i en människas hjärta i pånyttfödelsen. Traditionellt har nattvarden ansetts vara en minnesmåltid. Kristi närvaro är central, men man har inte strävat efter att läromässigt precisera denna närvaro. Däremot betonas Kristi närvaro som en andlig upplevelse. Också baptister poängterar att nattvarden gör oss delaktiga av varandras liv.

Vid den ekumeniska kvällsgudstjänsten i samband med samtalen påminde biskop Juha Pihkala att gemenskapen kyrkorna emellan kan äga rum i "försonad mångfald", båda parter får vara sig själv, men det är viktigt att fortsätta dialogen så att vi kan försonas med våra olikheter. "Kristus röjer rum i oss."

I samtalen deltog från Suomen baptistiyhdyskunta pastor Jari Portaankorva, rektor Lauri Kotkavuori, församlingsföreståndare Aarno Malin, pastor Tapio Lohikko och missionssekreterare Anneli Lohikko samt från Finlands svenska baptistsamfund pastor Jan Edström, pastor Leif-Erik Holmqvist och pastor Mai-Britt Vehkaoja.

Representanter för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland var biskop Juha Pihkala, professor Antti Raunio, docent Kati Niemelä, pastor Veli-Pekka Järvinen, pastor Tiina Peippo samt sekreteraren för teologiska ärenden Matti Repo.

Jyväskylä landskommun 2006

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samt Suomen baptistiyhdyskunta och Finlands svenska baptistsamfund anordnade teologiska samtal den 24-25.10.2006. De tre föregående teologiska samtalen fördes 1997, 2000 och 2003. Samtalen som hölls i Jyväskylä landskommun hade som tema "De heligas gemenskap" och fokuserade på frågor om kyrkans och församlingars medlemskap samt om möjligheter till praktisk tillämpning för lutheraner och baptister.

Båda parter betonade att en kristen hör ihop med andra kristna. När man säger att kyrkan är "Kristi kropp" avses därmed den andliga gemenskapen, som man blir medlem av i ett konkret sammanhang, men som är större än det egna trossamfundet. Lutheraner betonar att kyrkan är de troendes gemenskap, som den heliga Ande samlar genom ordet och sakramenten. Medlem i Kristi kropp och i kyrkan blir man genom dopet som pånyttföder en människa. Enligt baptistisk uppfattning är det centrala pånyttfödelse och dop som den heliga Ande verkar och genom vilka man blir del i Kristi kropp och medlem i den lokala församlingen.

Lutheraner och baptister strävar efter att göra enheten i Kristi kropp allt synligare genom att försöka svara på vår tids utmaningar. Parterna kunde konstatera att samförståndet fördjupats och att det finns behov av att fortsätta samtalen. Ännu har inte en sådan enighet i fråga om läran om dopet eller nattvarden nåtts som skulle möjliggöra ett gemensamt nattvardsfirande. Redan nu kan lutheraner och baptister förverkliga gemenskap och enhet i vittnesbörd och tjänst. I några församlingar har man genomfört gemensamma evangelisationssatsningar och diakonala projekt samt deltagit i varandras böneliv och förkunnelse. Det beslöts att i framtiden samtala om de troendes allmänna prästadöme och kyrkans ämbete.

I samband med samtalen hölls en ekumenisk kvällsandakt i Vaajakoski baptistkyrka. Där talade biskop Juha Pihkala om Kristus som världens ljus. Han ställde frågan i vilka av de bilder som föreställer Jesus kan dagens människa känna igen Guds ljus, som lyser upp deras egna frågeställningar och ger svar på deras längtan.

I samtalen deltog från Suomen baptistiyhdyskunta samfundsföreståndare Jari Portaankorva, rektor Lauri Kotkavuori, församlingsledare Aarno Malin, pastor Tapio Lohikko och missionssekreterare Anneli Lohikko samt från Finlands svenska baptistsamfund pastor Leif-Erik Holmqvist, pastor Mai-Britt Vehkaoja, missionsföreståndare Nils Erik Vikström och samfundets ordförande Erik Liljeström.

Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland representerades av biskop Juha Pihkala, kyrkoherde Veli-Pekka Järvinen, kyrkoherde Jukka Keskitalo, pastor Tuija Mannström, pastor Päivi Jussila, kaplan Bo-Göran Åstrand, teol.dr. Bernice Sundkvist samt sekreteraren för teologiska ärenden, Matt Repo.

Österhankmo, Korsholm 2009

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samt Suomen baptistiyhdyskunta och Finlands svenska baptistsamfund anordnade teologiska samtal den 22-23.09.2009 på Vasa evangelisk-lutherska församlingar kursgård i Österhankmo. De fyra föregående teologiska samtalen fördes 1997, 2000, 2003 och 2006. Tema för de teologiska samtalen var denna gång "Det allmänna prästadömet och ämbetet" samt lutheraners och baptisters möjligheter till praktiskt samarbete t.ex. i krisjälavården.

Båda parter betonar att det för församlingens uppbyggelse behövs både det allmänna prästadömet samt särskilda tjänster/ämbeten. Ämbetet/tjänsten handlar om ordets förkunnelse samt övrig tjänst. Den som vigs/avskiljs till tjänst bör ha

både församlingens kallelse och en inre kallelse. Båda anser att syftet med kyrkans särskilda ämbete är att leda till Kristus och att tjäna hela församlingen. Den baptistiska uppfattningen av en tjänst betonar dess funktionalitet och karismatiska verkan, men avskiljning till en tjänst gäller också i allmänhet tjänst i en annan baptistförsamling. Lutheraner betonar att kyrkan har ett gudomligt insatt andligt ämbete för evangeliets förkunnande och utdelandet av sakramenten. Kyrkans ämbete differentieras enligt mänsklig ordning. I den lutherska kyrkan vigs man till ett ämbete av biskopen, hos baptisternas avskiljs man av lokalförsamlingens äldste.

Enligt båda parterna kallas varje kristen att tjäna Kristus i församlingen och i världen. Den heliga Ande utrustar med gåvor för detta uppdrag. Både till kyrkans ämbete/tjänster avskilda och övriga församlingsmedlemmar behövs (Ef. 4:11-16). De skall tjäna varandra. Tro och dop hör ihop. De förenar oss med Kristus och ger församlingsmedlemmarna andlig behörighet för att sköta uppgifter i församlingen. Det allmänna prästadömet förverkligas i vardagens gudstjänst men också i andra uppdrag i församlingen. Baptisterna betonar att församlingen är de troendes gemenskap, och att nödvändiga andliga gåvor finns i den lokala församlingen. Båda strävar efter att undvika alltför stor fokusering på tjänsteinnehavare i syfte att det teologiska perspektivet förverkligas i högre grad också i praktiken.

Angående krisarbetet konstaterades att den som har en särskild tjänst eller är sakkunnig har som uppgift att skola och organisera så att frivilligarbetet fungerar i själva krisituationen. Baptisterna konstaterade eftersom den lutherska kyrkan är större också har en större möjlighet att ansvara för organisering och resurser för att utveckling av ekumeniskt krisarbetet. Både poängterade att i nödens stund är det viktigt att lyssna och finnas nära, att hjälpa sin nästa. Vår gemensamma kallelse är att följa Kristus såväl i vardagen som på helgen. Det konstaterades att t.ex. i fråga om diakonalt arbete finns det redan nu mycket samarbete. Att enskilt och tillsammans bemöta invandrare är en aktuell och växande ekumenisk utmaning.

I samtalen deltog från Suomen baptistiyhdyskunta samfundsföreståndare Jari Portaankorva, rektor Lauri Kotkavuori, församlingsledare Aarno Malin, pastor Tapio Lohikko och missionssekreterare Anneli Lohikko samt från Finlands svenska baptistsamfund pastor Leif-Erik Holmqvist, pastor Mai-Britt Vehkaoja, missionsföreståndare Nils Erik Vikström och samfundets ordförande Bo-Sanfrid Höglund.

Representanter för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland var biskop Matti Repo, kyrkoherde Jouko Ala-Prinkkilä, kyrkoherde Veli-Pekka Järvinen, kyrkoherde Bo-Göran Åstrand, pastor Päivi Jussila, pastor Tiina Peippo, forskare Hanna Salomäki samt sekreteraren för teologiska ärenden, Tomi Karttunen.

Särkisaari, Jämsä 2012 (publicerades översatt)

De sjätte teologiska samtalen mellan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Finlands svenska baptistsamfund och Suomen baptistikirkko hölls 13-14.3.2012 i Jämsä lutherska församlings lägergård i Särkisaari. De tidigare fem överläggningarna har hållits 1997, 2000, 2003, 2006 och 2009. Teman för samtalen var "Utvärdering av tidigare samtal", "Relationen mellan kyrka och stat" samt, Praktiska samarbetsmöjligheter mellan lutheraner och baptister inom fängelsesjälavården.

Båda parter ansåg att de tidigare förda samtalen har främjat målsättningen att "öka förståelsen och skapa en varmare gemenskap mellan baptister och lutheraner i vårt land". Som kristna och som delar i Kristi kropp är det mera som förenar än som skiljer oss åt, särskilt när gäller tron på Jesus Kristus och en treenig Gud. Samtalen har fördjupat våra kyrkors egen identitet och ökat möjligheterna till ett naturligt samarbete i förkunnelse, diakoni och samhällsfrågor. Samtalen har resulterat i att vi har kunnat komma till rätta med 1500-talets lärofördomanden och minnen från 1800-talets negativa erfarenheter, tiderna innan religionsfriheten genomfördes, och kunnat finna en försoningens anda. Vi har tagit viktiga steg framåt och gemenskapen har fördjupats.

Också i frågan om dopet har förståelsen och respekten för varandras synsätt vuxit. Tillsammans kan vi konstatera att tron och dopet hör ihop, att dopet är en engångshandling som leder till församlingsgemenskap. Lutheraner betonar dopet som nådemedel; baptister uppfattar dopet mera som en bekännelsehandling. Vi fortsätter att sträva efter tillräckligt samförstånd om dop, nattvard och tjänst för att nå fram till enhet i fråga om nattvard och predikogemenskap. Beslöts att inom kort publicera resultaten av lärosamtalen i en särskild rapport.

I fråga om relationen mellan kyrka och stat betonade bägge parter religionsfrihetens positiva sida, frihet och rätt att utöva sin religion. Staten ska sträva efter att garantera trosuppfattningarnas likställdhet. Religionsfriheten är en naturlig följd av de krav på samvetsfrihet som höjdes under reformationstiden på 1500-talet.

Enligt den lutherska uppfattningen om två regementen – det andliga och det världsliga – verkar Gud genom det världsliga regementet då han använder sig av yttre tvång för att kärleken till nästan ska förverkligas. Gud verkar genom det andliga regementet när ordet och sakramentet föder tro och kärlek. I början uppfattades uppdelningen i regement så att kyrkan inte skulle använda sig av tvång om det inte var absolut nödvändigt. Att skilja mellan regementen är inte detsamma som att skilja på kyrka och stat. Baptister har å ena sidan betonad separationen mellan kyrka och

stat, men speciellt svenskspråkiga baptister har varit aktiva i skol- och bildningsarbete, i nationellt fredsarbete och religionsfrihetsfrågor. Också finskspråkiga baptister har från 1990-talet framåt blivit mera öppna i förhållande till samhälle, kultur och samhällspåverkan. Det har blivit mer accepterat att delta i samhälleligt och politiskt arbete.

Konstaterades att fängelsesjälavården är en ekumenisk verksamhet trots att fängelseprästerna är lutheraner. Fängelseprästen och dennes närvaro som själavårdare stöder också de ekumeniska fängelsemissionärernas arbete. Det är viktigt att i samarbetet finna en balans mellan förkunnelse och diakoni.

I överläggningarna deltog kyrkoledare Jari Portaankorva, rektor Lauri Kotkavuori, församlingsledare Aarno Malin, pastor Tapio Lohikko och missionssekreterare Anneli Lohikko från Suomen Baptistikirkko.

Från Finlands svenska baptistsamfund deltog samfundsledare Peter Sjöblom, pastor Leif-Erik Holmqvist, pastor Mai-Britt Vehkaoja, fängelsemissionär Markku Vehkaoja och pastor Jan Edström.

Evangelisk-lutherska kyrkan representerades av biskop Matti Repo, kyrkoherde Veli-Pekka Järvinen, kyrkoherde Bo-Göran Åstrand, professor Antti Raunio, pastor Tiina Peippo, pastor Tuija Pirtala och sekreteraren för teologiska ärenden Tomi Karttunen.

Tron utgör grunden för vår kristna övertygelse. Den är en del av vår identitet. Tron inverkar på hur vi lever våra liv, både som kyrkor och enskilda. Därför är det viktigt att vi talar om tron. Vad är tro? Vad tror vi på? Vilka uttryck tar sig tron? Hur skiljer sig vår tro från andras tro och vilka

följder får det för vår inbördes gemenskap och samverkan? I grunden är det Jesus Kristus själv som uppmanar oss, sina lärjungar, att vara ett. Jesus Kristus är den som kallar oss att följa honom, att utföra det uppdrag som han gett kyrkan och församlingen. Det är därför som denna text fått namnet Kallade av Jesus Kristus" skriver Jan Edström i förordet.

Det här lilla häftet har utgivits på svenska för att underlätta ett djupare samtal om gemenskap mellan lutheraner och baptister i vårt land.

Samtalet kommer att fortsätta.